

Cíllo 40.
6. oltobra.

Bom haj Bóh!

Létnik 22.
1912.

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokrew ée!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczhczeńi w Budyschinje a je tam sa schtwórléttnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

18. njedžela po šwjatej Trojizy.

Psalm 42, 2. 3.

Sswoje žně šmy džerželi; a kóždy, kíž je wončach na žwojich polach, ūlkach a sahrodach dželał, wě, kajki bě to lětža sa bura wožebje czežki czaž, hdžez husto džení wote dnja k njebju hladajo na Bože žlónczko czašasche. Kaf běsche to tola loni runje na wopak! Kajka běsche to czołota a horzota, kajka ūuchota! Haj, tehdy ūonichmy, kajke mózne cželne požadanje móže tola lacžnoſcz sa cžlowjeka bhež. A to wě hishcze lěpje, kíž pod horzymi žlónežnymi pruhami Afriskeje semje pucžuje. Kaf wježeli šo na žórlo, hdžez móže ūwoju lacžnoſcz stajicž! Abo ranjeny wojak na bitwišczeju ležo: kajke požadanje ma po jeniczkej krjepzy ūymneje wodý! Wo tajkej móznej lacžnoſczi rěči tež wobras naschego teksta: jelen, psches horz a doły honjeny wot spěšnychaj hajnikowych pžow, kíž je skónčnje ūwojim njeſcheczelam po dolhim napinazym běhanju wucžeknył, jachli po ūymnej wokschewjazej wodže.

Ale hishcze wjele mózniſche požadanje, dyžli tutu cželnu lacžnoſcz, snaje tola nascha duscha. Kajke je to požadanje? Psalmista praji: „Moja duscha ſdychuje, Božo, k Tebi“, a pobožny Augustinus to tak wupraji: „Th, Božo, by naž k Tebi ſtvoril a nascha duscha praweho mera njenamała, doniž njeſotpocžuje w Tebi.“ By tež něchtó wschitko měl, ſchtož cžlowjekojo ūebi na ūwěcze žadaju, ſeimſke ūubla, domjaze ūbožo, wježeloscž a radoscž w powołanju a ſtuktuwanju, cžescž a dobre ūlawne mjeno, to wschitko tola njeby

duschu dospołnje ſpokojoło; w njej wostanje hľuboki ſtyſk, ſo pyta a žada po něčim lěpschim a wjetšim, hacž móže nam tutu ſemja poſſicžicž.

A k temu pschithadžeu w cžlowiskim ūiwjenju hishcze wožebite naſhonjenja, hdžez šo tutu lacžnoſcz dusche wožebje hiba, czažy horzoty a czołoty.

Sswójba naschego psalmisty běsche ūlawna ūwojba džecži Korah, kotaž mějesche hžom wot starých czažow ſem psalmowe ſpěwanje we ūwiatym Jerusalémſkim templu wobstaracz; ale jako naſch psalmista tutón 42. psalm ſpěwasche, dyrbjesche ſ někajkeje pschicžiny wot njeſcheczelow pschesežehany ūwiate město wopuszcžicž a w puſčinje pschewywacž. Tak je tež naſche ūiwjenje husto kaž puſčina, hdžez žana ūwětka wježeloscž njeſcžej, žane ūlene měſtno wokſchewjenja ſo njeſokaže, žane žórlo troſchtowanja njebeži a žana palma praweho mera njeſteji. Kaf wschelaka je tola ūhynoſcz tuteho czaža! Dow jedyn lěta dolho, haj czaž ūiwjenja ūhory leži, ūebi a druhim czeža, tam druhí wo ūwojich najlubſchich a najblížſchich žaruje a ſe ūylsami na ūwoje něhdusche ūbožo ſpomina; jow ſo jedyn rudži dla domjazeho njeſokoja, tam druhí dla njeporadzenych džecži; abo ūbožo druhí njevě, ſ wotkal najnuſniſhu potrjebu bracž, runjež džela a ſo prožuje tak derje hacž móže. Potom pschindže ſtyſk na naž, ſo ſkoržimy a ſdychujemy; potom ūonimy: „Mozej duschi chze ſo picž po Bosy, po tym ūwym Bosy.“

Abo tež ty masch kaž psalmista njeſcheczelow, ſy ſ někajkeje pschicžiny, ūnadž runje ūwojeje wěry dla, wot

druhich hidženj a pschesczehany, masch czerpicz pod skosczu
szobuczlowjekow, so pola nikoho praweho sroshymienja nje-
namakasch, — njesdychuje w tajkich czazbach twoja duscha
po Bosy?

Ale najhlubsche požadanje po Bosy pschiindze na
duschu, hdzju czeza naschich hréchow cziszczi, hdzju czujeszch,
kał njezdny wscheje Bożeje dobrociwoścze sy, kał pschezo
s nowa sażo stare hréchne waschnie w tebi móz dostawa,
runiez sy w prawym kschesczianiskim thodzenju sa Bohom
prózujeszch; nihdy społojom se szobu njebudzesch. Haj,
potom w tajkich czichich szwiatych hodzinkach ma twoja duscha
prawu lacznoscz a hlodnoscz po Bosy a jeho prawdosczi:
twojej duschi chze sy picz po Bosy. Prawe požadanje po
Bosy, prawa lacznoscz je staroscz sa duschu a żane brémjo
njeje tak czezke, każ hréch, żane tak wjele bołoscze a styska
njenaczini. Hdze dha chzesch sy we szwojim hréchnym
stysku wobrocicz, so sy jón wotbył?

Wotpoczinck a pokoj njenamakasch sa szwoju lacznu
duschu nihdze, kiba pola najzwernischego pscheczela szwojeje
dusche. Khwataj k njemu; njezhyschis, kał lubosnje cze
k szabi wola: Pschiindcze szem ke mni wschitz, kiz sprózni
a wobcezeni scze? Haj, derje nam, hdzju nascha laczna a
hlodna duscha potom pucz k prawemu żorlu wě a namaka,
hdzež budze dospolne naßyczena. Pschezo bóle dyrbimy
sy potom k temu pschiblizowacz, kiz mózesche wo szabi
prajicz: „Schtož sy teje wody napije, kotrež ja jemu dam,
temu sy wečnje picz njezechze.“

Czim wjetsha nascheje dusche lacznoscz, poniznoscz a
słaboscz, czim krażnišcho sy nam Kniesowa wolschewjaza
móz a pomoz siewi. Wscha bojoscz, wschón njemér a stysk
pola njeho sańdze, szbózny mér cze pscheczehni, ty wot-
poczujesz w Kniesowej lubosczi a s tym na Bożej wóznej
wutrobje a wo niczo wyschsche njezadasch. Też ty sy
hizom tajke shonjenje po modlenju, po wuziwanju szwiateje
wjeczerje czinik, ke kotrejż bě laczny a hlodny pschischoł,
s kotrejż sy sy naßyczeny a wobhnadzeny wróczil. Jeno
so mam jeho, potom je moja duscha czicha k Bohu, kotrejż
mi pomha; wón wolschewi moju duschu; pola njeho je to
żiwe żorlo a w jeho szwetle widzimy to szwetlo.

A so wón mój je,
So mój duch hacż k rowu teho,
Kiz je szwerny, lubuje;
Dha dze prjecz, schtož boli,
Mam sy szbózne w jeho hnadnej woli.

Hamjen.

R. we W.

Lacznoscz po Bosy.

Sa s zyłej duschu, wutrobu
Po tebi żedżu, Bożo!
Hdzj tebje mam, dha njerodżu
Wo szweta czazne szbozo;
Ty sy mi kublo najwyschshe
A żorlo wscheje radoścze,
Na tebje stajnie myżlu.

Ty bě mój Bóh wot młodoscze
We wjezelu a horju;
Mój czolm móz twoja wodzesche
Po żohnowanja morju;
Mój wodnych wobarnował sy,
Ty běsche pschi mni we nusy,
Szlał sy mi pomoz s njebjia.

Ty sy mój Bóh też nětcole,
Mój twierdy hród a skała,
Kiz krzyje mje a schfituje,
Mi trošcht a pokoj dawa;

Mje wodnjo szyczis, napowasch
A w nozy czisze spacj mi dasch,
Wsmi sa wscho dżak a kwalbu!

Ty sy mój Bóh też sa tón czazb,
Kiz chzesch mi hiszczę dodacz;
Też nět k chze hréchi pschezo saż
Mi twoja hnada wodacz;

Duż spożcz po szwojej milosczi,
So, hdzj mój dżen sy nakhili,
Czi czeſcz też w njebju spewam.

Ty sy mój Bóh też we kschizu,
Schto bracz mi tón trošcht móže?
Njech wjedzesch mje czerć czernjojtu,
Mi tola kęzja róże.

Wschak ja tu szbóznu wéstoscz mam,
So psches kschijz póndu k njebejsam,
Hdzež mera palmy wěja.

Ty sy mój Bóh; njech se szmierzsu
Sso wschitko mi tu shubi,
Ja wém, so krónu dostanu,
Kiz twoja hnada lubi;

Schto szmierz a row mje trascicz chze?
Ja žiwjenje mam hotowe
Psches twoju miloscz, Bożo!

Duż mój Bóh sy a wostanjesch,
Sa nowju szlub szwój stary;
Ty s wutrobj mi njezschiindzesch,
Hacż mi sy staja mary;

So sy mój Bóh a ja szym twój
A do wečnoscze szwojej szmój,
Ze moja szbózna wera!

K. A. Fiedler.

„Sso k tebi wolem s hlubim.“

Tutón rjany khérlusich je Luther po 130. psalmie hizom w lécze
1523 sestajał a też hlóz k temu wunamał. To běsche jedyn
s najprěnišich Lutherowych khérlusichow. Wón bu na wobebite
papjerki cziszczeni a tak bórzy do wschech krajow rosscherjeny.
Puczowarjo, wandrowzhy, pschelupzy bychu jón tu a tam spewali
a szobu brali, tak so bu spew bórzy wschudżom spewaný. Do
Magdeburga wón hizom w lécze 1524 pschiindze. Stary mužik,
zusy szukelnik, mějesche jón na papjerkach wocziszczeni a jón na
torhoschczu pschedawasche. Ludżo sy wo tutón khérlusich torhachu a
tak bě wokolo zuszeho bórzy wulka szyla měschczanow. Město pak
běsche tehdz hiszczę podjansle. Měschczanosta, s radneje khéz
domoj stupajo, sy hromady ludzi na torhoschczu dohlada a szwojego
szlužobnika póżla, schto sy to było. Tutón jemu powięscz pschinjeke,
so zusy muž Lutherowe kezariske khérlusche pschedawa. Měschczanosta
sy rosslobi a da na měscze porucznośc, so sy nowej wuczbje wo-
baral a so ma sy zusobnik do jaſtwa cziszczeni; tola pak nětko
tehodla mjes měschczanami tajki szék naſta, so dyrbiesche měschcz-
anosta jateho na měscze s jaſtwa pscheczicz. Na to tutón szwój
khérlusich dale pschedawasche. Dolho njetrajesche, bě zyłh Magde-
burg (po herbskim Dżewin) evangelski. Hdzj bu 100 lét poſdžischo

evangeliski Magdeburg wot khežorskich do čista wupusczeny a spa-
leny, tehdy drje ſu měſhczenjo husto ſebi tón khěrlusich: „Sso
t tebi wołam s hľubinu”, ſanoſchowali, evangelſy paſ ſu pſchi
wſchém czećjenju wostali.

Husto ſu naſchi wózjo tutón khěrlusich tež pſchi khomanjach
spewali, kaž bě to tež Luther ſam ſa ſwoje khowanje poſtaſil. Hdyž
ſu jeho czečlo s Eislebena do Wittenberga wjesli, ſu jemu měſhcze-
njo tuteho města napschečzivo ſchlí, kaſčez na ſwoje ramjenja wſa-
li a jón do ſwojeje zhrívje njeſli. Tehdy wſchitzh pſchewodžerjo
hnuteje wutroby ſpewachu: „Sso t tebi wołam s hľubinu, ſkýſch,
knježe, prôſtwu moju!” atd.

Njedžeržče mje!

Pobožna kſcheczijanko, s dolhim czećjenjom na ſwoje wothal-
hice derje pſchihotowana, ras wjeczor czevjeſche, ſo ſo jejny lónz
blizi. Teho dla połoži, prjedy hacž ſo t měrej poda, do ſwojich
modlerskich papjerku. Na tej ſamej ſtejachu te ſlowa: „Njedžeržče
mje horje, pſchetož tón knjeg je ſbože dał t mojemu puczej; puſchc-
če mje, ſo ja ſažo t ſwojemu knjesej poczahnu.” Hdyž jejni
ſwojbní wjeczornu modlitwu cžitachu, ſo drje tež tuteje papjerki do-
hlaſachu; dokoł paſ na khorej žaneho pſchemenjenja dale njewidžachu,
ſebi na žane dželenje wot njeje niemyſlachu. S nožy paſ ju nět-
lo Bóh wupſcheže. Wón běſche jej ſbože na pucž val.

Na mnje je tutón podawſ to prafchenje ſtajil: Móžemh my tu
abo tam mrějazeho wo khwilu ſadžeržecž, a je to ſa njeho dobre
abo niz? Naſche žiwjenje drje w Božej ruzh leži a wón je nam
naſche dný wotměril. Tola paſ da Bóh, hdyž je to jeho wola,
człowſkej duſchi tajku móz na czečlo, ſo móže wona czečku žiwjenje
na něſhto cžaſha ſdžeržecž. To ſo wožebje tehdy ſtanje, hdyž ſebi
mrějazh hisczece tak prawje ſ zylę wutrobu žada, jeneho ſwojich
lubych, kž je w zufbje, do ſwojeho ſkönzenja hisczece wohladacž,
abo hdyž ma hisczece wažnu wěz ſarjadowacž, prjedy hacž by wu-
mrjel. Tak jedyn mrějazh nan, kotrehož poſlednje wokominkjenje
měſeſche kóždu hodžinku pſchińč, na ſwojeho ſhyne cžakasche a bě
ſebi teho wěſty, ſo prjedy njewumrje, hacž jeho wohladal njeje.
Ssyn paſ ſo wo dwaj dnjej ſakomdži. Tak dolho nan pſchi ſi-
wjenju wosta a ſo haſle 2 hodžinje po ſhynowym pſchichodže ſi mě-
rom wudých. Tež to móže khoreho pſched wumrjeczom ſadžeržo-
wacž, hdyž czečka wina na jeho ſhwedomnju leži a wón ſo jeje
wufnacž njeſha. Tajſi ſo we ſwojich boſeſzach wije a ſebi ſmjerč
žada, ale ſmjerč pſched nim czečka. Tež paſ ſwój hréch wufnał a
tu czečju ſi wutroby wotwalił, dha cžiſche ſwoju poſlednju drohu
cžehnje. Bóh běſche jeho na pucžu ſadžeržał, ſo by ſebi prjedy
proch hrécha wotſchafł, hacž by pſched njeho ſtupiſ.

Tola tež czi, kž woſko mrějazeho ſteja, móža pſches wótre
plakanje a žaloſzenje mrějazeho wo khwilu ſadžeržecž. Wón ſo
ſe ſmjerču bědži, by rad wumrjel, ale žaloſzenje jeho domjazy
jeho tajkeho njemérneho cžini, ſo ſo czečlo ſmjerči njepoddā.
Hdyž ſnaty duchowny Oberlin w mrěčzu ležesche, jeho domjazych
we hľubokim želenje pſchi nim ſtejachu a ſ hložom pſakachu. Tole
tež mrějazeho jara jimasche a wobcežowasche, taſ ſo wumrjecz nje-
móžesche. Duž do wſcheho plakanja a žaloſzenja jeho dolohſetna
ſhwerna ſlužobna, Louisa Scheplerz, ſe ſwiatej radoſcu ſawoła: „O
ſbóžny džení, o požadana hodžinka!” To wſchém domjazym ſkýſh ſtaji.
Woni ſo ſměromachu a wopomnichu, ſo nětko „ſwiaty Boži” domoj
dže, a mrějazh móžesche cžiſche wumrjecz.

Tež horza modlitwa móže czečkaze žiwjenje ſdžeržecž abo tež
wročicž, kaž my to na Melanchthonje widžimy, wo kotrehož wot-
khorjenje bě Luther taſ mózni prophył, hacž bě ſebi jo wuprophył.

Hdyž my nětko widžimy, ſo je mrějazh po pobožnym žiwjenju
ſo na pucž do njebjeſkeje domisny naſtajil, by tola njeprawje bylo,

jeho pſchi tým ſadžeržecž. Schtó dha džesžu do pucža ſtupa, hdyž
je ſo ſ zufb na dompuež podalo a khwata, ſo by ſtarſchimaj wo-
ſoko ſchije padnylo? Duž dha: „Njedžeržče mje!”

R.

Bóh ſo njeda ſa ſměch měčž.

„Mój Božo, mój Božo, njepſchizpij jemu jeho hréchi! Wón
njewě, ſchto rěči!” Taſ žónska w Pakuſach w Bruskej žaſoſczeſche
a ruzh lamaſche. To ſady njeje ſtejazh měſhcžanski muž wuſhyscha,
tón ſ njej blíže ſtupi a rjekn: „Schto ſo taſ rudžiſh, njeje dha
Bóh wjazy ſiwy? Wón ſwojim džecžom pomha, hdyž je thſchnoſcž
wulſa.”

Ta žónska, mandželska bura Bartela, wotmolwi: „Haj, wý
měſhczenjo macže derje předowacž; njeſch je ſuchota abo mokrota,
wam woboje ničo njecžini. Ale my ſhudži burja ſym ſhubjeni,
hdyž tajſa ſuchota pſchińdže, kaſkuž nětko mam. Mój muž kleje
a džen wote dnja na Boha ſvari, ſo deschęz njepſchińdže; Božko,
naſcha staroſč wſchaf tež je czečka, dolh je wulſi, daň wuſhyska,
wſchudžom ſam ſobrach, a dyrbjale nětko žně, kaž ſo ſda, ſhubjene
byč, ſchto budže potom? Dla wſcheje nuſh je muž hiſczece pocžał
picž a nětko njeje pſchi nim wjazy wutracž; pſched khwilkū je
bibliju ſi woſnom won cžiſhyl a ſo na to drěl, ſo tam njeje ničo
nutſkach, hacž ſame ſe.”

Dale njemóžesche ſkoržicž, pſchetož Bartel ſam ſi khěže ſtupi,
hrožesche ſaſaſky ſi njebju, měrjeſche ſo ſi revolverom do wuſhyska a
wutſeli, pſchi tým praſiwschi: „Taſ, nětko ſym džeru do njebjeſ
wutſeliſ; hdyž tam ſwjercha nětko wſcho ſahiuje, mi dyrbi wſcho jene
byč, jeno ſo my tudj deschęz dostenjem!”

Te dha Bartel roſom ſhubil? Abo je wſcho dobre ſabył, ſchtož
je jemu Bóh cžaſ ſiwy?

Měſhcžan Selenik ſi njemu ſtupi a rjekn: „Praječe, Bartelo,
ſeže dha wý hľupy? Tón Bóh, kž je ſwět taſ doſho ſdžeržał, tež
dale wſcho derje ſastara; wý ničo njepſcheměnicže, runjež hisczece
ju nu horje wutſeliſ; ale to wam praju: Njemoſče ſo, Bóh ſo
njeda ſa ſměch měčž: Wón wam wěſcze na wacze ſtelenje wotmol-
wjenje da, ſo budžetej wam waczej wuſchi ſrjecž.”

Bartel ſebi njewěri, jemu na to něſhto wotmolwicž, ale ſam
do ſo bórczesche a na khorhoj na wěži hlaſach, kž ſo tam a ſem
wjerčesche, poſaſujo, ſo ſo wětr wobroczesche.

Knjeg Selenik pſakazu Bartelowu potroſchtowa a ju napomi-
nasche, ſo by ſo ſa muža modliſa. Bóh budže wěſcze wſcho derje
cžiniež.

Hiſczece njebjeſche hodžina ſaſchla, ſo njebjo pocžahowasche,
wichory lětachu pſches ſchtomh a po pěſkach a naſdala bě hrimanje
ſkýſh. Bartel pſched durjemi ſtejefche a pſchehladowasche njebjo
na wſchě boli. „To pſchińdže radnje”, wón ſwojey mandželskej
poſyedasche, „pſchestan žaſoſcicž; ja ſym prawje cžiniš, ſo ſym
wutſeliſ; bjes mojeho praſnjenja býchmy hiſczece doſho na deschęz
cžaſacž dyrbjeli.” Straſhne njewjedro horje ſtupa, tón a tamy
wjeſhjan rjekn. Bóh budž nam hnadny, my býchmy wſchitzh
ſhubjeni byli, hdy by do naſchich ſlomjaných twarijenow býſk
dýrili.

Tu khwilu ſběhachu ſo njewjedra ſe wſchěch boſow. To běſche
blyſtanje a hrimanje bjes pſchestacža, a cžemnoſcž naſta kaž w nožy.
Duž ſo ſaž ſaſhwelli, wſchitzh ſo ſmjerč wuſtržiſhu a to ſwětlo
njehaſny, a hdyž ſuſodža ſe ſwojich domow wuběžachu, Bartelez
dom we wohnju ſtejefche, na wſchěch lónzach ſi raſom, runje jako
by woheň na njón padnył byl. Hdyž ludžo pſchiběžachu, Bartelowa
runje ſkót ſi hródze pufchczeſche; jei ſo njebjeſche ničo ſtało, jejny
muž paſ pſched khěžu pſchestrjeny ležesche — morwy, njewjedro
běſche jeho ſarafylo a pſched Boži ſud torhnylo, na jeho hanjaze
ſlowa.

Wóhén jeno Bartelez dwór do popjela položi, dale njepschimásche, k snamjenju sa wschitlich ludži. Bartelowa so bojesche, dwór sažo natwaricž; wona jón pscheda a so na drugi kónz sczahny. Nowy hospodař je bohabojašny muž. To tselenje do njebješ pak so wo wžy njesabudže a to žkowto tež níž: Njemolče so, Boh so njeda sa žměch měč!

Hubjene herbstwo.

S Parisa želesniški čzah do maleho městka pschihna. Młody člowjek s njeho wstupi a khwilu čzakasche. Bóryš so k njemu wobstarny mužik w burskej dráscze bližesche a so ponižne woprashcha: „Seže wž žnano knies Klimant s Parisa?“

„Ja kym,“ młodženz s hordym hložom wotmolwi, „a wž drje seže knies Marcžin?“

„Tak je“, starz ponižne snapshecži.

„Derje je, so mi njeſcze dali čzakacž, knies Marcžino,“ zúžy sažo pocža, „ja běch so teho hžom nabojał; s tym ſebi pak njebyschče moju spoļojnosć ſažlužili.“

Starý Marcžin nicžo njepikny, ale ſrudny do předka hacž k pschahéj krocžesche. „Tu je wasch wós, žydníče so“, Marcžin rjekny, „směju tu čzesč, waž do hrodu dowjescž.“

„Shto?“ Parisař ſaboreža, „to dyrbí mój wós bycz? Tón je tola kaž ſa khudeho burika.“

Hischeže psched někotrymi dnjemi běſche knies Klimant roſomny a ponižny člowjek był, pižar pola wěſteho Parížského pschekupza. Schto dha pak bě jeho nětko tajkeho njerubosneho, hordeho člowjeka ſčiniło? To je lohko prajene: Wón bu wo jemu nž bohaty muž. Někajki žamotny wuj, wo kotrehož nichto njerodžesche, běſche wumrjeł a jemu žwoje žké wulke ležomnosće ſapižal. Vjes džiwa, so jemu tajke njedocžakane ſbože do hlowy ſtupi a jemu ſchiju ſproſeži!

Starý klepotath wosyk běſche dyrkotajo někotre hodžiny jěl, doniž na poſledku psched starým hrodom njeſasta.

Marcžin młodeho kniesa powita, žlužobnych ſawoka a wſchitzh jeho ponižne witachu. Potom jemu jeho ſtu ſokasa. „W tej ſtwje je wasch wuj bydlíš a jow je psched 10 dnjemi ſbóžnje wužnýl“, Marcžin rjekny, dočzakowanyski, so budže młody knies někto dobre wo tym ſemrétym prajicž abo so ſa nim woprashecž. Ale nicžo tajke. Klimant so žmějo wuwola: „Savérnje, mój wuj běſche džiwny člowjek, pschetož níhdže tajku ſadrženu domjazu nadobu widžal njejkym kaž tu.“

„A tola“, Marcžin wotmolwi, „je to ta najrjeñsha ſta w žylém domje, a hdž so wam ta njeſpodoba, dha njewém, kaf chzecze tu bydlicž.“

„Tu dyrbjal bydlicž?“ so tón młodženz wottorhny, „to drje ſam njewertiče. Skerje a ſlepje tutu budu pschedam a potom do Parisa pocžahnu. W naſhim čzaku móžech so jeno w měſcze žwojeho živjenja wježelicž.“

„Wž chžli te ležomnosće pschedacž, hdžez je wasch wuj čzak živjenja tak rad bydlik? A schto dyrbí ſo potom ſ nami žlužobníkami ſtačž, kotsiž ſo nadžiachmy, tu žwój khleb dojěſcž?“

„Wostaježe mje na poſoř ſ tajkim plapotanjom“, młody Parisař ſchzowkasche, „radſcho rub na blido pschestréjcze, so bych powobjedował; po wobjedze hromadze k rěčnikéj pojěžemoj.“ Wobjed bu pschinježen, a ſažo mějſche młody knies porokowacž, ſo njeſkodži, ſo je wino ſizale a t. d. Tola pak radnje poſzowasche.

Potom ſo na wós žydnýſchtaj, ſo byſchtaj k rěčnikéj jěloj, hdžez chžysche młody knies dla žwojeho namrčza wſho nuſne wuſacž. Hdž běſchtaj ſo níhdže 2 hodžinje wjeſloj, ſo Parisařej

wſho tak někaſ ſopaki ſesda a wón ſo woprashcha: „Njejkym dha ſo hžom wczera tu wjeſloj? Žežemoj dha k rěčnikéj po želesnižy?“

„Po želesnižy wž ſami pojěžecž“, ſchědžiwz ſrueže wotmolwi. „Ja kym wasch wuj, mój młody pschecželko, kif džak budž Bohu, hischeže wumrjeł njejkym. Wo Waſ běch jeno dobre ſchyschal a teho dla chžych waž ſa žwojeho herbu poſtajicž, předy pak chžych waž ſefnacž a widžecž, kaf mohli ſbože pschenjescž. Ja kym doſcž widžal. Njeſabudžecž, ſo ſtej hordofcž a njerubosčiwoſcž waž wo wulke ſamoženje pschinježlej. Božemje!“

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Na žwiedženju, kotrež ſerbiske towařtwo ſnutſkowneho miſionſtwa pschichodnu wutoru 8. oktobra we Wóžlinku žwiecži, ſměje předowanje na ſerbiskim ſemſchenje popoſdnju w 1/2 hodž. k. farař Domaschka ſ Budětež, na nemſkim w 1/4 hodž. k. von der Trenk, přeni duchowny ſrajneho towařtwo ſnutſkowneho miſionſtwa w Draždžanach. Pojěžemž ſ Budyschina ſ čzahom dop. w 9²⁰ hodž. hacž do Kulowa, wot tam je pěſchi hacž do Wóžlinka hodžinu. Wjedžor čzah ſ Kulowa do Budyschina w 7⁵⁶ hodž. wotjedže.

— Město archidiakona w Lubiju, kotrež je hacž dotal knies duchowny Guda jako Sſerb ſastawał, je ſo ſ nowa wupižalo, dokelž ſo knies duchowny Guda na wotpocžink poda. Knies duchowny Guda je Sſerbam wokoło Lubija hischeže ſerbſti předował. To duchowne město je ſo nětlo wot Lubijſkeho měchžanskeho ſastupjetſtwa jako kollaturſtwa ſ tym pschispomjenjenjom wupižalo, ſo je archidiakonatſtvo němſke duchowne město. Wěſo je nam ſ tym prajicž chžylo, ſo móže tež němſki knies duchowny to ſastojíſtvo na ſo wſacž, ale po žkowach wupižanja ſo po ſdacžu ani na to njerodžiwa, hacž by ſo tam žadny Sſerb ſamolvič chžył. Hdž je tež móžno, ſo ſo pſchi poſrachowazých ſerbiskich duchownych Sſerb ſkino njeſamolwi, by tola po prawdze bylo, ſo by ſo na ſo ſamolwiaſzych Sſerbów džiwało, ſo bych ſ ſerbijska we wokolnoſeži Lubija, kotrež je hischeže dobra licžba, tež žwoje duchowne ſaſtaranje w macžernej rěčzi měčž mohli. Tež ſarske město w Hucžinje je ſo wot kollaturſtwa, kotrež ma knies hrabja Schall-Riaucour w Hucžy, wupižalo a ſamolwjenja ſo w bližſkim čzaku wocžakuju.

— We žwojim čzaku je ſpižacžel ſ Škinym pižal, ſo ſo w Sakſkej najwiaſy žamomordařtow ſtava. Hdž to tež žyle njeſchitřechi, ſu tola licžby naſtróžaze doſcž. Wot lěta 1909 do 1910 pschiby licžba žamomordařow ſa Sakſku wot 320 na 334 (woblicžene na 1 millijon wobydlerjow). Najmjenje žamomordařtow běſche w Budyskim wokrjeſnym hejtmanſtvoje, najwiaſy w Draždžanskim. Ma jenotliwe poſožania mějachu ſo licžby tak:

ratařtvo . . .	363,
induſtrija . . .	2219,
wilowanje . . .	655,
ſastojnížy . . .	240,
domjazyk žlužobni	139,
bjes poſožanja .	628.

Ř pscheréſku žyleho khžorſtwa ſteji Sakſka hubjena, dokelž ma woběbie wjele induſtrije. Sa žyle khžorſtwa je pscheréſk 223, ſa Sakſku 320 (1909). Majhórje pak je w Thüringskej, woběbie w Koburg-Gotha, hdžez 420 žamomordařtow na millijon wobydlerjow pschidže. S tym ſwifzuje tež pschibjeraza licžba duchaſhorých a husto je duchaſhorosč ſchicžina žamomordařtwa. Te licžby pak ſu tež krute wubudženje ſa naſch čzak a lud: „Hdž ſu ty a hdž ſu tež?“ Njeje to ſrudne wopofaſmo wotbjerazeje wěry do Boha, ſo ſchecžian w lohkoſmyžknosći žwoje živjenje prjecž czižnje, hdž wón wě, ſo Boh naſ ſtě ſtě a njeropuſhceži a ſo je wón bliſko tým, kif ſo we wſchej nuſh k njemu wolaſi.